

„Upadłość konsumencka”

Może zdarzyć się, że ilość zobowiązań jakie nas obciążają znacząco przekraczają nasze możliwości zarobkowe, wówczas rozwiązaniem tego problemu może być upadłość konsumencka.

Rozróżniamy dwa główne cele upadłości konsumenckiej:

- Oddłużenie Dłużnika
- Zaspokojenie Wierzycieli

Upadłość konsumencką może ogłosić osoba fizyczna, która nie prowadzi działalności gospodarczej, nawet tej niezarejestrowanej, która stała się niewypłacalna.

Za osobę niewypłacalną uznaje się dłużnika który utracił zdolność do wykonywania swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych. Przyjmuje się, że opóźnienia takiej osoby w wykonaniu zobowiązań pieniężnych przekraczają trzy miesiące.

Sąd oddali wniosek o ogłoszenie upadłości gdy nie ma zagrożenia utraty przez dłużnika zdolności do wykonywania jego wymagalnych zobowiązań pieniężnych.

Sąd oddali także wniosek złożony przez wierzyciela - jeżeli dłużnik wykaże, że wierzytelność ma w całości charakter sporny, a spór między stronami zaistniał przed złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości.

Co należy zrobić aby uzyskać upadłość konsumencką?

1. Pierwszym krokiem jest sporządzenie wniosku na formularzu sądowym,

2. Złożenie wniosku wraz z załącznikami (2 egzemplarze) do Sądu Rejonowego Wydział Gospodarczy ds. upadłościowych, właściwego ze względu na miejsce zwykłego pobytu Dłużnika.

3. Uiszczenie opłaty w wysokości 30 zł.

Procedura upadłości konsumenckiej:

- powołanie syndyka i sędziego komisarza
- syndyk przejmuje władania nad majątkiem i dochodami dłużnika, powiadamia wierzycieli, sporządza spis wierzytelności, przedstawia propozycje

Co zawiera wniosek o ogłoszenie upadłości:

- dane dłużnika: imię i nazwisko, adres i nr PESEL, e-mail;
- NIP dłużnika, (jeżeli dłużnik miał taki numer w ciągu ostatnich dziesięciu lat przed dniem złożenia wniosku)
- informację czy dłużnik wyraża zgodę na udział w postępowaniu o zawarcie układu na zgromadzeniu wierzycieli
- wykaz majątku dłużnika (nieruchomości i ruchomości takie jak samochody itd.) z szacunkową wyceną oraz miejsce gdzie majątek się znajduje,
- wykaz wierzycieli z ich adresami i kwoty zaległości oraz terminy zapłaty,
- okoliczności uzasadniających złożenie wniosku,
- spis wierzytelności spornych z zaznaczeniem zakresu w jakim dłużnik kwestionuje istnienie wierzytelności,
- listę zabezpieczeń ustanowionych na majątku dłużnika wraz z datami ich ustanowienia, w szczególności hipotek, zastawów i zastawów rejestrowych,
- informację o osiągniętych przychodach oraz o kosztach poniesionych na utrzymanie własne i osób pozostających na utrzymaniu dłużnika, w ostatnich sześciu miesiącach,
- informację o czynnościach prawnych dokonanych przez dłużnika w ostatnich 12 miesiącach, których przedmiotem były: - nieruchomości, akcje lub udziały w spółkach; - ruchomości, wierzytelności, a także inne prawa o wartość ponad 10 tys. zł,
- oświadczenie o prawdziwości danych zawartych we wniosku.

Skutki ogłoszenia upadłości konsumenckiej

Cały majątek dłużnika staje się masą upadłości zarządzaną przez syndyka.

Dłużnik nie może rozporządzać swoim majątkiem, z wyjątkiem drobnych umów dnia codziennego np. zakup z funduszy, które pozostawił mu sąd, żywności czy leków

Sąd określa jaka część dochodu dłużnika jest wolna od zajęcia.

Wszystkie zadłużenia, nawet te nie wymagalne, stają się wymagalne.

Wstrzymane zostają postępowanie egzekucyjne prowadzone wobec dłużnika.

Z dniem ogłoszenia upadłości pomiędzy dłużnikiem a jego małżonkiem powstaje rozdzielność majątkowa.

Majątek wspólny małżonków wchodzi do masy upadłości, a jego podział jest niedopuszczalny.

Małżonek upadłego może w postępowaniu upadłościowym dochodzić należności z tytułu udziału w majątku wspólnym, zgłaszając wierzytelność sędziemu komisarzowi.

Małżonkowi upadłego przysługuje jedynie roszczenie o zapłatę należności z tytułu przypadającego mu udziału w majątku wspólnym.

Małżonek traktowany jest na zasadach ogólnych, na równi z pozostałymi wierzycielami, a to oznacza, że jego wierzytelność również może zostać umorzona.

Gdy upadły został powołany do spadku po dniu ogłoszenia upadłości oraz gdy otwarcie spadku nastąpiło przed ogłoszeniem upadłości, a do dnia ogłoszenia upadłości nie upłynął termin do złożenia oświadczeń dotyczących przyjęcia lub odrzucenia spadku, to spadek wchodzi do masy upadłości, syndyk nie składa oświadczenia o przyjęciu spadku, spadek uważa się za przyjęty z dobrodziejstwem inwentarza.

Oświadczenie upadłego o odrzuceniu spadku lub zapisu windykacyjnego jest bezskuteczne jeżeli zostało złożone po ogłoszeniu upadłości.

Upadłość a postępowanie egzekucyjne

Postępowanie egzekucyjne wszczęte przed dniem ogłoszenia upadłości, ulega zawieszeniu z mocy prawa (z dniem ogłoszenia upadłości), a po uprawomocnieniu się postanowienia o ogłoszeniu upadłości jest umarzane. Sumy uzyskane w zawieszonym

postępowaniu egzekucyjnym, a jeszcze nie wydane, przelewa się do masy upadłości po uprawomocnieniu się postanowienia o ogłoszeniu upadłości.

Po dniu ogłoszenia upadłości niedopuszczalne jest:

- skierowanie egzekucji do majątku wchodzącego w skład masy upadłości
- wykonanie postanowienia o zabezpieczeniu lub zarządzenie zabezpieczenia na majątku upadłego, Wyjątek! Możliwe jest dokonanie zabezpieczenia roszczeń:
 - alimentacyjnych,
 - o rentę z tytułu odszkodowania za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci,
 - o zamianę uprawnień objętych treścią prawa dożywocia na dożywotnią rentę.

Wybór sposobu likwidacji masy upadłości dokonuje samodzielnie syndyk w sposób, który umożliwi zaspokojenie wierzycieli w jak największym stopniu, z uwzględnieniem kosztów likwidacji. Gdy wartość majątku przekracza pięciokrotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia syndyk o wyborze sposobu likwidacji majątku i minimalnej cenie zawiadamia wierzycieli oraz sąd.

Z sumy uzyskanej ze sprzedaży mieszkania zostaje wydzielona kwota odpowiadająca przeciętnemu czynszowi najmu lokalu mieszkalnego w tej samej lub sąsiedniej miejscowości za okres od 12 do 24 miesięcy. Dłużnik musi jednak złożyć wniosek, aby taka kwota ze sprzedaży mieszkania została mu wydzielona.

Skarga na syndyka

Przysługuje na czynności oraz zaniechanie przez syndyka dokonania czynności.

Skargę może złożyć upadły, wierzyciel lub inna osoba, której prawo zostało przez czynności lub zaniechanie syndyka naruszone albo zagrożone.

Forma skargi powinna czynić zadość wymaganiom pisma procesowego oraz określać zaskarżoną czynność lub czynność, której zaniechano, jak również wniosek o zmianę, uchylenie lub dokonanie czynności, wraz z uzasadnieniem.

Termin na złożenie skargi to **7 dni** od dnia dokonania czynności lub od dnia

zawiadomienia o dokonaniu czynności. W przypadku braku zawiadomienia, termin ten liczy się od dnia powzięcia wiadomości przez skarżącego o dokonanej czynności.

Skargę należy wnieść do syndyka. Jeżeli syndyk nie uwzględni skargi to w terminie 3 dni przekazuje ją do sądu upadłościowego. Sąd rozpoznaje skargę w terminie 7 dni od dnia jej wpływu do sądu.

W przypadku śmierci upadłego jego spadkobierca ma prawo brać udział w postępowaniu upadłościowym. Przepisy o prawach i obowiązkach upadłego stosuje się odpowiednio do spadkobiercy. Spadkobierca staje się uczestnikiem postępowania, nie staje się upadłym.

Umorzenie postępowania może nastąpić:

- na wniosek upadłego;
- z urzędu przez Sąd;
- z urzędu lub na wniosek syndyka lub wierzyciela, jeżeli upadły nie wskaże lub nie wyda syndykowi całego majątku, niezbędnych dokumentów lub w inny sposób nie wykonuje ciężących na nim obowiązków.

Sposoby zakończenia postępowania upadłościowego:

Ustanowienie planu spłaty maksymalnie do 3 lat,

Ustanowienie planu spłaty od 3 do 7 lat,

Umorzenie bez planu spłaty,

Warunkowe umorzenie bez planu spłaty,

Odmowa ustalenia planu spłaty.

Obowiązki upadłego podczas warunkowego umorzenia zobowiązań

Upadły ma obowiązek co roku (do końca kwietnia) przez 5 lat, składać sprawozdania informując Sąd czy nie ustała jego niezdolność do dokonywania jakichkolwiek spłat.

Uchylenie postanowienie o warunkowym umorzeniu zobowiązań nastąpi, gdy upadły:

- nie złoży w terminie sprawozdania,

- w sprawozdaniu, poda nieprawdziwe informacje, szczególnie zatai swoje przychody lub nabyte składniki majątkowe,
- bez zgody sądu dokona czynności prawnej dotyczącej swojego majątku, która mogłyby pogorszyć jego sytuację majątkową (lub jeśli czynność ta nie zostanie przez sąd zatwierdzona),
- ukrywa majątek lub czynność prawna upadłego została prawomocnie uznana za dokonaną z pokrzywdzeniem wierzycieli

Obowiązki upadłego w trakcie planu spłaty

Upadły ma obowiązek składania do Sądu **do końca kwietnia każdego roku** sprawozdania z wykonania planu spłaty wierzycieli za poprzedni rok kalendarzowy. W sprawozdaniu wykazuje:

- osiągnięte przychody,
- spłacone kwoty,
- nabyte składniki majątkowe o wartości przekraczającej przeciętne miesięczne wynagrodzenie.

Do sprawozdania dołącza kopię rocznego zeznania podatkowego.

Zmiana planu spłaty

Sąd na wniosek upadłego, po wysłuchaniu wierzycieli, może plan spłaty upadłego:

- wydłużyć na okres nieprzekraczający 18 m-cy w sytuacji, gdy upadły nie może wywiązać się z obowiązków określonych w planie spłaty wierzycieli,
- uchylić plan spłaty wierzycieli i umorzyć niewykonane zobowiązania upadłego jeżeli nie ma on możliwości wywiązania się z obowiązków określonych w planie spłaty wierzycieli i sytuacja ta ma charakter trwały i wynika z okoliczności niezależnych od upadłego.

Po wykonaniu przez upadłego obowiązków określonych w planie spłaty wierzycieli sąd wydaje postanowienie o stwierdzeniu wykonania planu spłaty i umorzeniu zobowiązań upadłego powstałych przed dniem ogłoszenia upadłości i niewykonanych w wyniku wykonania planu spłaty wierzycieli. Na postanowienie przysługuje zażalenie. Po wydaniu

postanowienia niedopuszczalne jest wszczęcie postępowania egzekucyjnego dotyczącego wierzytelności powstałej przed dniem ustalenia planu spłaty wierzycieli z wyjątkiem wierzytelności wynikających z zobowiązań nie podlegających umorzeniu.

Nie podlegają umorzeniu następujące zaległości:

- zobowiązania alimentacyjne
- renty z tytułu odszkodowania za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci
- kary grzywny orzeczone przez sąd, a także do wykonania obowiązku naprawienia szkody oraz zadośćuczynienia za doznaną krzywdę
- nawiązki lub świadczenia pieniężne orzeczone przez sąd jako środek karny lub środek związany z poddaniem sprawcy próbie
- zobowiązania do naprawienia szkody wynikającej z przestępstwa lub wykroczenia stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem
- zobowiązania, których upadły umyślnie nie ujawnił, jeżeli wierzyciel nie brał udziału w postępowaniu

W przypadku problemów prawnych, potrzeby pomocy zapraszamy do korzystania z punktów nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

Na stronie www.np.ms.gov.pl znajduje się wyszukiwarka w której znajdziecie Państwo wszystkie dostępne punkty.